ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administrajca: Aleje Marcinkowskiego nr. 7, dom ogrodowy, - - - - - - telefon nr. 25-95. - - - - - - Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11--1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 października 1926.

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł, kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwartalnie 6 zł. Numer pojedyńczy 1 zł.

NUMER 19. Wydawca: *Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu.* **ROK 5.**

Niedomówienia projektu nowej ustawy przemysłowej.

Na podłożu braku patrjotyzmu gospodarczego bujnie rozrosły się u nas wszelkiego rodzaju mistifikacje, którym sfery zainteresowane nadały niewinne miano sprytu kupieckiego.

Dzieją się prawdziwe cuda: oryginalne francuskie towary wyrabia Warszawa, niemieckie Łódź, angielskie Białystok, amerykańskie Częstochowa i t. d. słowem pół świata zmieściło się w granicach Rzeczypospolitej. — Czy nie czas wytwórcom skończyć z tą maskaradą? Czy nie czas publiczności i kupcom pozbyć się naśladowczego instynktu barwnych, lecz wrzaśliwych ptaków podzwrotnikowego pochodzenia?

Przygotowuje się właśnie nowa ustawa przemysłowa i niezaszkodziłoby zaopatrzeć ją w kilka paragrafów, któreby sferom przemysłowo-handlowym oraz szerokim warstwom publiczności odebrały chęć śpiewania monotonnego do znudzenia hymnu na cześć zagranicy. Jak praktyka życia wykazała, tu nie pomoże żadne moralizowanie ani nawoływanie do patrjotyzmu: węża trzeba chwytać za głowę, a nie łaskotać go po ogonie i właśnie zadaniem prawa jest spełnianie roli pogromcy, gdy inne środki chybiają celu.

Tego rodzaju rolę odgrywa art. 263 obowiązującego w zachodnich województwach kodeksu karnego.

„Kto w zamiarze przysporzenia sobie lub osobie trzeciej bezprawnej korzyści majątkowej wyrządzi innemu szkodę majątkową tem, że zwodząc fałszywemi faktami, albo przekręcając lub ukrywając prawdziwe fakty wywołuje lub podtrzymuje błędne mniemania, ulega za oszustwo karze więzienia, obok którego można orzec grzywnę tudzież utratę obywatelskich praw honorowych."

Nawet bardzo odważny amator szybkiego wzbogacenia się wpadnie w zadumę po przestudjowaniu takiej literatury.

Analogicznie z tem, trzeba pomyśleć o uzupełnieniu projektu ustawy przemysłowej, która między innemi usterkami nie przewiduje, że fabrykant obowiązany jest podać swe nazwisko, względnie firmę oraz adres na opakowaniach towaru, zwłaszcza jeśli chodzi o artykuły spożywcze. — Wzorem mogą nam służyć odnośne ustawy krajów bardziej i dawniej uprzemysłowionych, a więc posiadających obszerniejszą znajomość rzeczy i tradycję.

Naprzykład 28 maja 1926 r. ogłoszono w Belgji nowe prawo dotyczące fabrykacji i handlu środkami spożywczemi. Niech mi wolno będzie przytoczyć w oryginalnem brzmieniu następujący ściśle sformułowany przepis odnoszący się specjalnie do wyrobów z kakao:

Art. 10. Le nom ou la raison sociale et l'adresse du fabricant en Belgique ou du vendeur dans le pays seront inscrits sur chaque enveloppe en emballage contenant des cacaos des chocolats au lait au autres préparations au cacao en tablettes, en blocs en poudre ou en croquettes, exposés en vente livrés, détenus ou transportés pour la vente ou la livraison.

Gdyby podobny przepis istniał u nas, nie zdarzyłoby się to, co spotkało pewną panią, która wyobraziła sobie, że jest lub napewno będzie chora — ponieważ czekolada mleczna, oryginalna szwajcarska — przestała jej po przyjeździe do Polski nagle smakować.

Wyzdrowiała dopiero wtedy, gdy przypadkowo wtajemniczony lekarz wyjaśnił jej, że owa nieszczęsna czekolada, aczkolwiek zaopatrzona w firmę „Suchard" nic nie ma wspólnego ze Szwajcarją — a fascynujący napis „Suiss milk chocolate" to tylko „sprytna reklama krakowskiej fabryki."

Podobnych nieporozumień możnaby zanotować tysiące: jedne z nich żywcem nadają się do pism humorystycznych, inne mocno ciążą w kierunku kodeksu karnego, a wszystkie wskazują na brak przepisów, któreby zarówno ochraniały solidnych wytwórców, brzydzących się mystifikacjami, jak i naiwną publiczność.

E. Milwicz.

Treść Memorjału

w sprawie sytuacji przemysłu w Wielkopolsce i Pomorzu „wręczony przez Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu 12 sierpnia 1926 r. p. prof. Kemmererowi, ekspertowi amerykańskiemu, zaproszonemu przez Rząd Polski dla zbadania stosunków gospodarczych i finansowych w Polsce".

Część II.

III. Ujemne warunki dla egzystencji przemysłu.

a) W samym zaczątku polskiego życia gospodarczego dwóch omawianych województw tkwił zarodek niebezpieczny: gdy Niemcy po przegranej wojnie opuszczali wschodnie rubieże, przemysłowcy polscy z przyczyn zrozumiałych wykupwali z rąk niemieckich zakłady przemysłowe oraz inwestowali znaczne kapitały w nowopowstających, a koniecznych dla usamodzielnienia gospodarczego Polski fabrykach. Niebezpieczeństwo polegało na tem, że wyczerpał się kapitał obrotowy, gdyż zużyto go na cele inwestycyjne. Ciasnota pieniądza stała się w okresie sanacyjnym tembardziej groźną, że inflacja zniszczyła resztę kapitałów, jakie były do dyspozycji; z jakiemi trudnościami walczyć musi przemysł, ilustruje następująca ilustracja, demonstrująca rozpięcie cen za surowiec zagraniczny w przemyśle tłuszczowym w stosunku do kursu dolara w roku 1925.

b) Do tej pierwotnej przyczyny kryzysu obecnie przez przemysł polski przeżywanego dołączyły się dalsze a zwłaszcza wielkie obciążenia podatkowe i socjalne.

Dają się one dotkliwie odczuwać przedewszystkiem Województwom Zachodnim, czego dowodzą zestawienia następujące:

Przypada podatków na głowę ludności:

W województwach	centralnych	21,35
„ „	wschodnich	8,5
„ „	południowych	15,15
„ „	Poznańsk. i Pomorsk.	23,35

Różnice powyżej przedstawione wyraźnie uwypuklają się na tle stosunków gospodarczych, panujących w poszczególnych dzielnicach. Królestwo i Małopolska uprzywilejowane są pod względem bogactw ziemnych. Wielkopolska i Pomorze natomiast mniej są uposażone i dzięki jedynie swej intensywnej gospodarce i większej wydajności pracy różnice te wyrównują.

c) Wszystkie te trudności jednak dałyby się zwalczyć z łatwością, gdyby nie brak kapitałów. Ponieważ ciasnota pieniądza jest zasadniczą przyczyną kryzysu gospodarczego, warto uświadomić sobie przyczyny tego zjawiska. Są one następujące:

a) wyczerpanie oszczędności wskutek wojny,
b) wyczerpanie oszczędności wskutek inflacji,
c) inwestycje immobilizujące kapitał obrotowy,
d) wstrzymanie zagranicznych kredytów hipotecznych i towarowych.

Ponieważ polityka banków prywatnych szła tak samo po drodze inwestycyjnej, czem pragnęła złożone w bankach oszczędności uratować przed zdewaluowaniem, banki prywatne nie wchodzą w okresie sanacyjnym w rachubę jako zbiorniki kredytu. Na ich miejsce częściowo wstąpił Bank Polski, któremu atoli jego szczupły kapitał zakładowy nie zezwala na wystarczające finansowanie przemysłu. W r. 1925 kredyt redyskontowy w dwóch omawianych województwach wynosił ca. 63 miljony złotych, przyczem musiały być uwzględnione potrzeby rolnictwa, handlu, rzemiosła i przemysłu. Do tej cyfry dochodzą: roczny kredyt lombardowy w wysokości 3 miljony złotych oraz kredyty w P. K. O. i Banku Gospodarstwa

Krajowego, które ocenia się razem na 5 miljonów zł. Ogółem wynosiły kredyty ze strony Banku Polskiego i Banków Państwowych ca. 7,1 miljn. zł, nie licząc skromnych kredytów towarowych i rembursowych uzyskanych zagranicą.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Z działalności Związku Fabrykantów.

Dnia 16 września r. b. po poł. o godz. 4 min. 30 odbyło się w lokalu Resursy Kupieckiej zebranie organizacyjne i sprawozdawcze Związku Fabrykantów. Prezes S. Samulski zagaił w obecności 45 członków zebranie, udzielając głosu sekretarzowi Związku p. W. Szczepańskiemu, który poinformował zebranych o stanowisku, jakie przemysł zająć powinien wobec wydzielenia z Ubezpieczelni Krajowej Zakładu ubezpieczenia dla urzędników prywatnych, do której to instytucji odbyć się mają wkrótce wybory mężów zaufania. Na propozycję Prezesa wybrano jednogłośnie z ramienia Związku na miasto Poznań następujących członków: dyr. Skornego, jako męża zaufania, jako zastępców pp.: Szczepańskiego i Szkudlarka, na powiat Poznań: dr. Starka z Pobiedzisk jako męża zaufania, jako zastępców pp.: Staczewskiego z Pobiedzisk i p. dyr. Łuszczewskiego z Lubonia.

Przechodząc do drugiego punktu obrad, omówił p. Szczepański szczegółowo kwestję organizacji przemysłu w świetle coraz to częściej pojawiających się nowych ustaw i projektów rządowych, zgłaszając w końcu rezolucję w sprawach podatkowych, którą po przeczytaniu, oraz obszernej dyskusji przyjęto jednomyślnie.

Z kolei przystąpiono do 3-go punktu obrad, w którym p. dyr. Nowak wygłosił bardzo interesujące sprawozdanie o przebiegu konferencji międzyministerjalnej z dnia 11 b. m. w Min. przem. i handlu oraz w Min. kolei w sprawie braku węgla oraz ograniczeń w dowozie węgla do dzielnic zachodnich, jaki się szczególnie w sferach przemysłowych daje odczuwać już od przewrotu majowego. Następnie zabrał głos p. Szczepański, omawiając kolejno sprawy o pierwszorzędnych dla naszych sfer przemysłowych znaczeniu: jak kwestję niesłusznych ceł, pobieranych przez Gdańsk od wprowadzanych na rynek gdański fabrykatów polskich, przemycaniu przez Gdańsk do Polski olbrzymiej ilości wszelkiego rodzaju towarów niemieckich, waloryzacji ceł, sprawach podatkowych i systemie ściągania podatków w naszej dzielnicy, ustawie przemysłowej i kwestji rzemieślniczej. Na ten temat rozwinęła się obszerna dyskusja, w której zabierali głos: radca Berkan, prezes Samulski, dyr. Pawłowski, dyr. Miądowicz i inni. Zgłoszoną przez Sekretarjat Związku w powyższych zagadnieniach rezolucję przyjęto również jednomyślnie.

W sprawach bieżących poruszył p. Szczepański sprawę obradującej w Poznaniu obecnie Rady Kolejowej, prosząc członków o składanie próśb i wniosków w tym względzie do 21. 9. b. r. W związku z oczekiwaną w Poznaniu misją angielską i wystosowanym pod adresem Związku szeregiem pytań w sprawie stosunków handlowych polsko-angielskich, postanowiono opracować odpowiedzi z porozumieniem się z tutejszą Izbą przem.-handlową. Ostatni punkt obrad odroczono do następnego posiedzenia. Posiedzenie zamknięto o godz. 7,45.

Okólnik Związku Fabrykantów.

SPRAWY SOCJALNE.

W sprawie ruchu ciągłego w fabrykach. Dotychczas rozporządzenie o ruchu ciągłym w przedsiębiorstwach nie zostało wydane i nie wiadomo, kiedy będzie wydane. Zaznaczamy jednakowoż, że podobne rozporządzenie wedle istniejących ustaw, nie musi być wydane, gdyż wszystkie zakłady przemysłowe mogą przejść na ruch ciągły i pracować na trzy zmiany bez uprzedniego zezwolenia. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej chciałoby dlatego wydać wspomniane rozporządzenie, ażeby mieć możność ingerencji w tej dziedzinie. Wprawdzie Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej próbowało czynić trudności niektórym gałęziom przemysłu n. p. hutom szklanym, gdy bez zezwolenia przeszły na ruch ciągły i na trzy zmiany, ale gdy huty zagroziły oddaniem tej sprawy do Trybunału Administracyjnego, Ministerstwo się cofnęło. Zawiadamiamy przeto, że wszystkie przedsiębiorstwa mogą bez obawy przejść na ruch ciągły i pracę na trzy zmiany.

W sprawie ustawy o ubezpieczeniu od wypadków. Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej wniosło projekt ustawy o ubezpieczeniach od wypadków. Projekt ten polega na tem, że ubezpieczeniu poddani są wszyscy będący w stosunku roboczym lub służbowym, za wyjątkiem pracowników państwowych i samorządowych, oraz że zniesiona będzie repartycja, natomiast opłaty pobierać będzie się procentowo od wypłacanych pensji tak jak w innych ubezpieczeniach.

Zmiany do ustawy z dnia 30 czerwca 1925 roku **w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet** wprowadza ustawa z dnia 5 sierpnia 1926 r. (Dz. U. P. nr. 93 z 1926 r.

Rozporządzenie z dnia 31 grudnia 1924 r. o obowiązku pracodawców zawiadamiania państwowych urzędów pośrednictwa pracy o każdem wolnem lub nowoobsadzonem miejscu wprowadza rozporządzenie Ministerstwa Pracy i Opieki Społ. z dnia 5 sierpnia 1926 r. (Dz. U. P. nr. 93 z 1926 r.)

EKSPORT.

W sprawie eksportu mąki do Niemiec. Ponieważ ze strony niektórych młynów objawiono zainteresowanie, jaką koncesję chcą dać Niemcy przy zawarciu konwencji handlowej z Polską na mąkę i kaszę, donosimy, że Niemcy koncedują Polsce stawkę, którą udzieliły Francji, mianowicie 10 mk. na mąkę, zaś na kaszę mk. 13,50 (Francji przyznano 14 mk.) Na kaszę jęczmienną stawka będzie jeszcze niższa, a to z uwagi na koncesję, którą Niemcy chcą dać Czechosłowacji. W każdym razie ta niższa stawka przypadnie nam na zasadzie klauzulu najwyższego uprzywilejowania.

Do Pireusu (Grecja): przędzę konopną. Dyrektor firmy szpagatu, który bawi obecnie w Belgji, przejechałby ewtl. i do Polski, celem zawarcia kontraktów na większe dostawy. Produkcja powyższej fabryki wynosi dziennie około 800 kilo. Firma może podać pierwszorzędne referencje, bankowe i handlowe w Grecji i zagranicą.

Do Tokio: guziki z perłowej masy oraz słomki do kapeluszy.

Do Szwajcarji: surowiec sztucznego jedwabiu.

Do Chin: materjał do filtrowania cukru, na który jest dobry zbyt dla tamtejszych cukrowni.

Do Lille: sztaby stalowe. Bliższe szczegóły i wymiary poda Targ Poznański.

Do Japonji: siedzenia fornirowane dla krzeseł wiedeńskich. Bawełniany materjał (djabla skóra), chmiel prasowany, kołdry zimowe białostockie (pluszowe) cukier rafinadę, rękodzielnicze tkaniny — chustki, portjery i obrusy.

Do Charbinu: drut, wzory drutu można obejrzeć w biurze Targu Poznańskiego, który udzieli bliższych informacyj w tej sprawie.

Do Amsterdamu można eksportować żołądki cielęce, pęcherze cielęce, wołowe flaki etc. odpadków zwierzęcych.

Do Sztokholmu: walcowanej blachy do wyrobu żelaznych pudełek min. 06 mm. grubości oraz walcowanego żelaza do wyrobu relsów etc.

Do Chin: materjały na ubrania „gabardyna“ i „Bristol“. Materjały te są bardzo poszukiwane na tamtejszym rynku i byłaby możliwość większych tranzakcji.

SPRAWY CELNE.

W sprawie rozporządzenia o ulgach celnych. Na skutek naszych zabiegów Ministerstwo Przemysłu i Handlu oświadczyło się za liberalnym stosowaniem rozporządzenia o ulgach celnych na maszyny w kraju niewyrabiane, które obecnie obowiązuje. Ministerstwo natrafia jednakowoż na trudności z innych stron rządowych i dlatego projektuje wydanie nowego rozporządzenia, któreby tylko postanawiało, by ulgi celne przyznawano na wszelkie maszyny w kraju niewyrabiane bez dotychczasowych ograniczeń. W sprawie tej wnieśliśmy imieniem Zrzeszenia Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski memorjał do Rządu.

Zwrot cła przy wywozie karbidu, azotniaku i azotanu amonu. Opracowany jest projekt zwrotu od sprowadzanych z zagranicy elektrod i innych wyrobów potrzebnych do wyrobu artykułów w tytule podanych. Zwrot cła ma wynieść przy wywozie karbidu zł 5, azotniaku zł 4, azotanu amonu zł 9 od tony.

SPRAWY INFORMACYJNE.

W sprawach kredytowych. a) Daje się zauważyć większa skłonność kapitału zagranicznego do udzielenia polskiemu przemysłowi i handlowi kredytów krótkoterminowych obrotowych. Gwarancje Banku Gospodarstwa są respektowane.

b) Rokowania z „American Europaen Utility Comp." o elektryfikację południowo-zachodniej Polski idą żywo naprzód, wstępne studja są na ukończeniu.

c) Bank Belgijsko-Polski w Gdańsku dla finansowania polskiego eksportu, zwłaszcza drzewa, oraz importu, powstanie najprawdopodobniej w ciągu października. Do tego banku przystąpi ze znaczniejszymi kredytami grupa holenderska, która miała ochotę założyć z Bankiem Gospodarstwa Krajowego specjalny Bank Drzewny.

d) Sprawa założenia banku dolarowego (eksportowego) przez Bank Polski nie jest jeszcze przesądzona.

e) Wiadomości prasowe o dużej ofercie włoskiej (Banku Centralnego Spółdzielni Włoskiej) kapitałów na roboty publiczne w Polsce nie zawierają jeszcze nic realnego, dotyczą one tylko niewiążącej korespondencji informacyjnej w tej sprawie.

f) Zostanie ogłoszone rozporządzenie Rady Ministrów o przedłużeniu względnie rozszerzeniu gwarancji państwowej dla różnych papierów publicznych, w szczególności dla obligacji Banku Gospodarstwa Krajowego, który na tej podstawie będzie mógł przemysłowi udzielać długoterminowych kredytów. Po ogłoszeniu tego rozporządzenia Bank Gospodarstwa Krajowego opracuje szczegółowe warunki obligacji i kredytów w dostosowaniu do obecnej sytuacji.

g) Obniżenie stopy dyskontowej Banku Polskiego do 9 procent jest przedmiotem rozważań, atoli nie jest jeszcze zdecydowane.

h) Rozważany jest projekt rozporządzenia o funduszu sanacyjnym dla banków, jako odrębnej osoby prawnej. Fundusz ten ma być administrowany przez Bank Gospodarstwa Krajowego przy udziale banków. Przeciw temu projektowi oponują banki.

i) Torsten Krieger (Monopol Zapałczany) zirytowany ustawicznemi napaściami prasy i kół poselskich wstrzymał rozmowy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego, dotyczące dalszego angażowania się kapitałów z jego grupą związanych i znowu odroczył faktyczne rozpoczęcie działalności banku amerykańskiego w Polsce przez siebie założonego (Warszawa, Królewska 3).

j) Utworzenie Syndykatu drzewnego z kilku firm warszawskich dla zużytkowania kredytów angielskich, które Bank Gospodarstwa Krajowego ma na ten cel zapewnione, ostatecznie upadło wobec niezgody tych firm drzewnych. O ileby sfery wielkopolskie drzewne mogły utworzyć Syndykat, to Bank Gospodarstwa Krajowego mógłby zmobilizować dany kredyt i dać gwarancję wzamian za odpowiednie gwarancje firm. Wogóle, jak nas zapewniono, wszelkie usiłowania syndykalizacji przemysłu w zakresie eksportowym spotkają się z poparciem Banku Gospodarstwa Krajowego co do gwarancji, a jest też możliwe, że Bank ten będzie mógł narazie sam na takie racjonalne akcje uzyskiwać zagranicą pewne kredyty.

Projekt przekształcenia Rady Handlowo-Przemysłowej. Minister Przemysłu i Handlu odrzuca projekt przekształcenia Rady Przemysłowo-Handlowej w ciało urzędujące w permanencji.

Ankieta w sprawie ustawy przemysłowej. Dnia 14. bm. odbyła się ankieta w Ministerstwie Przemysłu i Handlu w sprawie ustawy przemysłowej. Ankieta nie doprowadziła do uzgodnienia opinji wszystkich sfer gospodarczych. Po ukończeniu konferencji minister przemysłu i handlu stwierdził, że rozbieżność zdań istnieje: 1) co do dobrowolnego czy przymusowego charakteru cechów, 2) dowodów uzdolnienia w rzemiośle, 3) przepisów o zatwierdzeniu zakładów przemysłowych. P. minister zapowiedział zwołanie Komisji ściślej w myśl wniosku przedstawionego przez naszego delegata i że po przedłożeniu projektu do zaopinjowania Radzie Prawniczej zostanie projekt rozesłany sferom gospodarczym do ponownego zaopinjowania.

Z życia organizacyjnego. W dniach 11 i 12 września rb. odbył się we Lwowie Zjazd zrzeszonych z naszym Związkiem Związków przemysłowych. Zjazd zakończył się następującemi uchwałami:

a) Zniesiono firmę „Porozumienie Gospodarcze Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski" i nadano organizacji nazwę „Zrzeszenie Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski".

b) Uchwalono wnieść memorjały i interwenjować u Rządu w sprawach spotęgowania sprawności eksportu, zmiany rozporządzenia o ulgach celnych, zniżenia stopy dyskontowej Banku Polskiego, zniżenia i reformy świadczeń socjalnych, dozwolenia przeszacowania kapitałów akcyjnych spółek akcyjnych o kapitale niżej niż zł 100.000 na tę wysokość bez obowiązku opłacania podatku emisyjnego i dochodowego. W sprawach podatku przemysłowego, dochodowego i majątkowego złożono Rządowi gruntownie opracowane projekty ustaw.

Odsetki od odroczonych kwot daniny lasowej. Ministerstwo Skarbu poleciło zaliczać 1% miesięcznie od wszystkich rat daniny lasowej, na które rozciąga się odroczenie spłaty daniny, uzyskane w myśl rozporządzenia z dnia 30 maja 1925 r. (Dz. U. P. nr. 109 z 1925 r.)

Ze Sekcji Przemysłu Chemicznego przy Związku Fabrykantów T. z.

Poniżej podajemy PP. członkom list p. Riepenhausena do wiadomości i prosimy o bezpośrednie porozumienie się z nim, jeżeli sprawa poruszona interesuje ich.

Odpis!

Heinrich Riepenhausen
Neuburg a. d. Donau 14. September 1926.
Verband der Chemischen Grossindustrie in Polen
Warschau.

Kieselweiss — Neuburger Kreide genannt, kommt auf der ganzen Welt nur hier bei Neuburg vor, bildet daher einen erheblichen Exportartikel na England und Amerika. Die Ultramarinfabriken, Putzmittel, Zahnpasten und Farbenfabriken können zum Teil nicht ohne das Neuburger Kieselweiss konkurrenzgleichwertige Produkte herstellen.

Indem ich auf diese Tatsache aufmerksam mache, möchte ich Sie bitten, den Bedarf an Neuburger Kreide — Kieselweiss — bei Ihren Verbandsmitgliedern für das nächste Jahr feststellen

zu lassen, damit ich Ihnen mit Vorzugsofferte dienen kann.

Ich rege an, vor einem Jahresabschluss zunächst einige Wagon zur Probe zu beziehen, auf deren Grundlage dann ein Jahresabschluss getätigt werden kann.

Ihren Nachrichten sehe ich entgegen und zeichne
hochachtungsvoll
(podpis).

Zniesienie obowiązku przekładania świadectw o zasobności finansowej przy dostawach wojskowych. Podajemy do wiadomości sfer zainteresowanych, że Ministerstwo Spraw Wojskowych, przychylając się do wniosku Izb Przemysłowo-Handlowych, poleciło podwładnym urzędom zaniechania żądania przy ogłaszaniu przetargów, przedkładania przez oferentów świadectw o zasobności finansowej. Na przyszłość w razie konieczności opinji co do zdolności finansowej oferentów, będą wydawały władzom wojskowym Izby Przemysłowo-Handlowe.

Zniesienie zaświadczeń walutowych dla towarów wywożonych do w. m. Gdańska. Wprowadzone na sezon letniskowy utrudnienia przy wywozie towarów do Gdańska koleją lub też rzeką Wisłą i polegające na tem, że przewóz tych towarów odbywać się mógł za zaświadczeniami walutowemi, zostały zniesione z dniem 15 września rb.

Wydział Ekonomiczny Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Berlinie zawiadamia nas o ukazaniu się następujących książek:

1. „Das Aluminium, seine Herstellung, Eigenschaften und Verwendung“, opracowane przez Dr. Schulza, wyd. nakładem Reichsbund Deutscher Technik·
2. „Die Aluminium-Industrie“, drugie poprawione wydanie, opracowane przez Dr. Rudolfa Debara, nakładem Vieweg u. Sohn A. G. Braunschweig, w cenie Rm. 22.50.
3. „Bau grosser Elektrizitätswerke“, opracowana przez G. Klingenberga, nakładem Juljusza Springera, w cenie Rm 45,—.

Po uprzedniem zawiadomieniu i nadesłaniu podanej kwoty oraz 1,— Rm. na portorja, Wydział Ekonomiczny Konsulatu Generalnego gotów jest odnośne wydawnictwo zakupić i przesłać.

W sprawie projektu ustawy o dostawach i robotach rządowych. Sprawa projektu ustawy o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa ucichła. Tymczasem mnożą się skargi na nieprawidłowości władz. Przedsiębiorstwa, w szczególności wielkopolskie, skarżą się, że są często upośledzone na rzecz przedsiębiorstw innych dzielnic państwa. W swoim czasie już opracowaliśmy szczegółowe uwagi do projektu ustawy o dostawach rządowych, które zostały wniesione imieniem Zrzeszenia Związków Przemysłowych Zachodniej i Południowej Polski. Uwagi te jednak dotychczas nie zostały zrealizowane. Wobec tego zwracamy się do P. T. członków:

Ponieważ zamierzamy wnieść do Rządu memorjał w sprawie ochrony przedsiębiorstw lokalnych, a nadto o ponowne rozpatrzenie przez Rząd przedłożonych przez nas uwag, prosimy P. T. członków o podanie nam konkretnych wypadków, z którychby wynikało upośledzenie przemysłu wielkopolskiego przy dostawach i robotach rządowych, celem oparcia na zebranych materjałach petycji do Rządu w sprawie uregulowania spraw dotyczących dostaw i robót rządowych.

SPRAWY KOLEJOWE.

Podwyższenie stawek postojowego na kolejach. Z dniem 15 września rb. została podwyższona stawka postojowego na kolejach Dyrekcji Katowickiej o 200 procent, czyli do normy trzykrotnie wyższej w stosunku do stawek taryfowych. Zarządzenie to zostało wywołane zwiększonym ruchem towarowym i połączonym z tym brakiem wagonów.

Poświęcenie nowej placówki.

W dniu 25. bm. o godz. 10 odbyło się poświęcenie składu detalicznego Pozn. Fabryki Bielizny p. Jana Ebertowskiego. Poświęcenie tego składu, urządzonego z nadzwyczajnym komfortem i na wzór pierwszorzędnych składów tego rodzaju w Zachodniej Europie, dokonał bratanek właściciela ks. Władysław Ebertowski, który też imieniem własnem w podniosłych słowach scharakteryzował działalność właściciela i jego dorobek, życząc mu na tej nowej placówce jak najwięcej szczęścia.

Następnie w imieniu Związku Fabrykantów złożył życzenia p. Władysław Szczepański, zwracając uwagę na to, że nowa placówka, w której właściciel chce wszelkimi sposobami a szczególnie sposobem obniżenia ceny, znaleźć większy konsum dla krajowych fabrykatów, zasługuje na szczególne uznanie i na życzenia oby jak najlepiej się rozwijała. Następnie przemawiał p. naczelnik Urzędu Skarbowego radca Nikodem i inni. Wśród obecnych widziano dyrektorów Banku Gospodarstwa Krajowego, przedstawicieli władz, przemysłu, handlu, oraz cały szereg bliższych znajomych oraz współpracowników właściciela.

Widząc w nowej placówce, która powstaje w niezmiernie trudnych czasach, dowód energji właściciela, oraz chęć służenia dobrej sprawie, redakcja „Życia Gospodarczego“ na tem miejscu składa właścicielowi życzenia „Szczęść Boże“.

H. Cegielski, Tow. Akc. Poznań

wyrabia
jako jedyna wytwórnia w Polsce
i poleca do natychmiastowej dostawy

Lokomobile i Młocarnie Parowe

Elewatory do słomy i Bukowniki do koniczyny

Przedstawicielstwo na Poznańskie:
Związkowa Centrala Maszyn Tow. Akc. Poznań, ulica Wjazdowa nr. 9.

Przedstawicielstwo na Kujawy i Pomorze:
Inowrocławska Fabryka Maszyn Tow. Akc. Inowrocław, ul. św. Ducha 29.

Przedstawicielstwo na b. Królestwo i Kresy Wschodnie:
Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „Ardora“ Warszawa, ul. Bracka 16.

Przedstawicielstwo na Małopolskę:
Henryk Małecki, Lwów, ulica Sapiehy nr. 34.

wszelkiego rodzaju, gotowe farby olejne, pokosty, mydła techniczne, rdzeniowe, rozmaite mydła szare; do dezynfekcji: Lysol i Kreolinę

poleca

w najlepszej jakości na dogodnych warunkach

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna Tow. Akc.

Poznań-Starołęka

Biura: Poznań, Aleje Marcinkowskiego nr. 5

Redakcja i Administracja: Aleje Marcinkowskiego 7, dom ogrod. — Czcionkami Drukarni Polskiej T. A. w Poznaniu.